

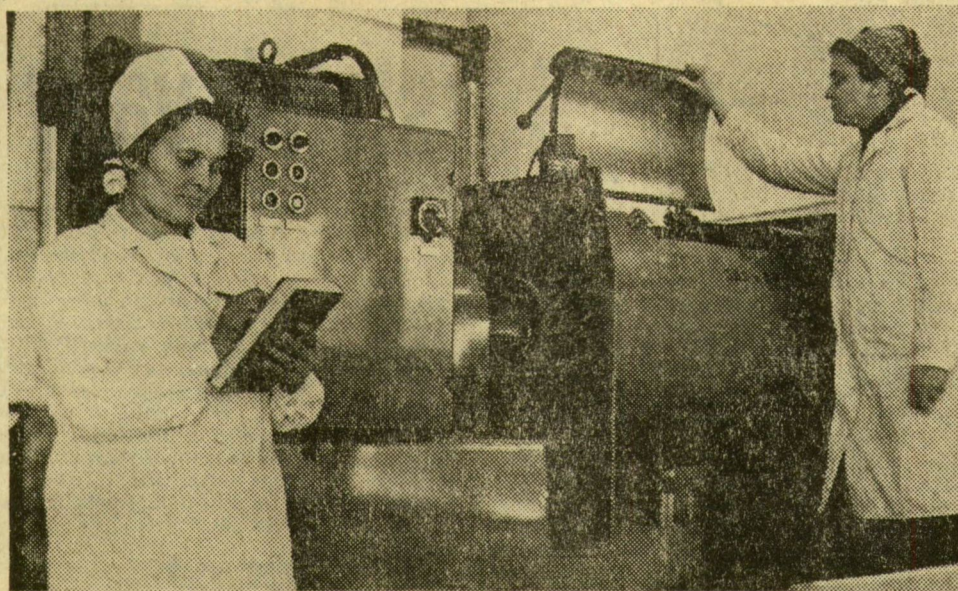
Mika Spiljak látogatása

Mika Spiljak, a Jugoszláv Szövetségi Végrehajtó Tanács elnöke és a kíséretében levő jugoszláv személyiségek szombaton délelőtt a magyar Híradástechnikai Ipari Kutatóintézetbe látogattak. Jelen volt a látogatásnál Timár Máttyás, a Minisztertanács elnökhelyettese, Vályi Péter pénzügyminiszter és Marjai József, hazánk belgrádi nagykövete.

A vendégeket Asztalos Lajos kohó- és gépipari miniszterhelyettes, Komporday Aurél, az intézet igazgatója és Nemeskéri Iván, az intézet pártbizottságának titkára üdvözölte. Ezt követően a tanácsteremben az igazgató tájékoztatta a látogatókat az intézet nemzetközileg is elismert kutató tevékenységéről. A tájékoztató után a vendégek több laboratóriumban tanulmányozták az intézet munkáját, amelynek fő profilja — a népgazdaság fejlesztési programjának megfelelően — a mikroelektronika kutatása és fejlesztése. Nagy érdeklődéssel hallgatták a helyi vezetők tájékoztatóját a kutatások megszervezéséről.

A látogatás során szóba került az intézet nemzetközi kapcsolatai is. Ugyanis a KGST keretében végzett tudományos kutatások összehangolásában az intézetet magyartossági feladattal bízták meg: vezető intézményként foglalkozni a híradástechnikai alkatrészek megbízhatósági vizsgálatával. Ebben a munkában az intézet szorosan együttműködik néhány, hasonló profilú jugoszláv intézménnyel, közöttük az Iskra gyárral is.

A vendégek megtekintették az intézet szociális létesítményeit, megsemmisítették a műszaki könyvtárat, amelyben mintegy 14 ezer kötetnyi szakirodalom és 800 különféle folyóirat áll az intézet kutatóinak, szakembereinek rendelkezésére. A látogatás végén — a déli órákban — a jugoszláv miniszterelnök szívélyes búcsút vett a házigazdáktól — az intézet vezetőitől és dolgozóitól. (MTI)

Somogyi Károlyné felvétele

„KANÁL” A KOCKÁKHOZ. Bár több volna belőle — mondták sokfelé a szegedi halászlékockáról, amely elnyerte a kiváló áruk fórumának megkülönböztető jelét is, s nemcsak itthon, külföldön is érdeklődést váltott ki. A termelés növelését gépességgel segítik elő a Paprikafeldolgozó Vállalatnál; új keverőgépek nemrég érkeztek az NSZK-ból. Ez a — képünkön látható — szerkezet többféle keverő műveletet tud, így jó „kanálnak” bizonyult abban a „bográcsban”, ahol a halászlé készül.

Merről fúj a szél?

A volt szegedi repülőtérrel szemben apró, lapos tetű épületek, magas drótkerítéssel körülvéve, a Bajai úton. A Központi Meteorológiai Intézet aerológiai obszervatórium székelt az itteni épület csoportban.

Pontosan

Az obszervatórium vezetője szívesen tájékoztat mindenről. Az itt folyó magaslégtér kutatás, mérés szerzője a nemzetközi halászléknak. Hatalmas ballon emelkedik a levegőbe, mint a léghajó: „hasa” alatt műszeres dobozka. A műszerek pontosan rögzítik a talaj szintjétől kiindulva, hogy feljebb milyen a levegő fizikai állapota. Ilyen sorrendben: légnyomás, hőmérséklet, nedvesség; a szél ereje és iránya.

— Szeged felett milyen idő van?
— Tíz és fél kilométer magasságban február első napjaiban mínusz 60 fok volt a hőmérséklet.
Megborzongok. Itt lent egész tűrhető az idő.
— Nehéz pontos előrejelzést adni?
— Nehéz, — mondja az intézet vezetője —, mert azok a hatáskörök, amelyek meghatározzák hazánk időjárását, igen változók.

Kinéznek az ablakon. Felhős az ég, borult. Kérdem, hogy ilyenkor hogyan minősítenek.

— Erősen felhős.
Kiderül, hogy a felhőzetnek kilenc fokozata, fajtája van. S minél sötétebb a felhő, annál alacsonyabban helyezkedik el.

Hókrisztályok

Érdekes vizsgálatokat is végeznek ebben az obszervatóriumban. Hókrisztályokat osztályoznak.

— Minden frontnak megvan a sajátos kristály jellege, amelyből következtetni lehet, hogy bizonyos magasságban milyen a légköri viszony.

Szeged és környéke alacsony fekszik, a tengerszint feletti magasság 79—85 méter körül mozog. Sík vidék. Befolyásolja-e ez az időjárásunk alakulását? Állítólag igen. Amikor leesik a hó, s összefüggő vastag hótakaró fedi az alföldi tájat, akkor a fehér „ruha” visszaveri a napsugarakat. Más tájakat melegíti a mi hideg takarónk. Az elmúlt napokban azért emelkedett az átlagosnál is magasabbra itt a hőmérséklet, mert fekete volt a

határ. Az ország északi részein nulla fok körül volt a hőmérséklet, Szeged környékén pedig plusz felett.

Jelzések

Az időjárás állapotáról minden órában jelentést adnak a szegedi obszervatórium dolgozói. Méréseiket az „észlelő-könyvbe” jegyzik fel a nemzetközi szinoptikus kulcs alapján és továbbítják a központi intézetbe. Budapesten összegyűjtik az ország különböző pontjairól érkezett jelentéseket, s kialakítják a prognózisukat. Ezt azután megküldik Moszkvának, Prágának, Belgrádnak, s kicserélik adataikat. Az időjárás állapotának meghatározására 99 jelzés szolgál.

— Hallhatnánk, hogy mit „mond” az egyes és a kilencvenkilences?

— A 0.1-es: a felhőzet általában szétoszott, vagy vékonyodott. A 99-es: erős zivatar, jégesővel, vagy hódarával, jégdarával.

A számok tizes nagyságrendben egy-egy állapotot foglalnak össze. A hatvanról hetvenig terjedő számok az esős időt minősítik. Hatvanhat: eső, ónos, gyenge. Hetvenöt: a havas idő, nyolcvantól a záporos idő jelzéseit találjuk.

— S milyen időt várhatunk a következő napokra?

— Nem vállalkozom a prognózisra, — mondja az obszervatórium vezetője...

G. I.

Az első bátorsága

Húsz évvel ezelőtt még mimindent rájuk kiabáltak! Hogy dologtalanok, éhenkórászok, azt szeretnék, ha más kaparná ki nekik a gesztenyét. Nyelvére vette őket a falu, rájuk verték az ablakot, kitördösték a házuk előtt a kerítést. Azért, mert kidobálták földjeikből a kicsinyesség mezsgyékaróit; mert elsőnek szerveztek szövetkezetet; mert lemondtak a „tulajdonosság” friss öröméről a teljesebb és emberibb boldogulás reményében.

Szegényemberek voltak, s a szövetkezet sem igen boldogult. Hol volt még akkor modern agrotechnika, műtrágya, nagyüzemi szakértelem? Csak a gondolataikban meg a hitükben. Alig osztottak valamit, mégis álltak az elhatározás mellett. Pedig érte a szövetkezeti mozgalmat elég sok csapás: önkényes gazdasági intézkedések, elhibázott agrárpolitikai koncepciók szériája és földrengesszerű rázkódás is. Ők akkor is tudták, hitték, vállalták és hirdették, hogy ez a magyar parasztság egyetlen útja a boldoguláshoz. Bátorító munkásagitátorokkal együtt türelmetlenkedtek, hogy mind szélesebb bázisa legyen a mozgalmaknak, hogy valóban meggyökeresedjen az új paraszti életforma gyöngye kis fája.

Kellett nekik röstellkedni is eleget. Ha nem jól ment, vagy nem elég jól haladt a közösség ügye, ha megváromla reményeiket az aszály, a beadás, hamar megkapták a többiekől is, akik melléjük léptek: „Ti akartátok!... ezt mind nektek köszönhetjük!...” Hiszen akkoriban érzelmileg még korántsem barátkozott össze a parasztság a szövetkezettel.

Most majd mindegyik termelőszövetkezeti közgyűlésen az elsőki asztalhoz szólítják őket. Jobbára öregek már. Láttam több helyen is: a széksorokban a hallgatóság körében kezdődik a taps, amint a termen végigmennek, hogy átvegyék az oklevelet, az illendő jubileumi jutalmat, s fogadják a gratuláló kézszorításokat. Az első bátraknak kijáró tisztelet veszi körül őket. Mert könnyű belátni, hogy az ő hitük, erkölcsi bátorságuk, elhatározottságuk és szívós erőfeszítésük nélkül nem lehetnének olyan kellemes hangulatúak az ideai zárszámadások sem. Ha ők feladják céljukat az első intrikus szóra; ha hagyják magukat lebeszélni belső meggyőződésükről — most a szegedi és a szegedi járási szövetkezetekben sem milliókkal mérnék a közös boldogulást. Ma már mindenki tudja becsülni, amit tettek és vállaltak ezek az emberek, s amit küszködtek, dolgoztak a termelőszövetkezeti mozgalom húsz esztendejében a közösségért. És amire ők akkor ráadták a fejüket, abból maig becsült paraszti életforma lett. Amit ők akkor szorgalmaztak, arról ma már lebeszélni sem lehetne a magyar parasztságot.

Elnéztem a közgyűléseken ezeket a derék, idős gazdaembereket és -asszonyokat. Jól esik nekik ez az erkölcsi kárpótlás a nehéz esztendőért. Sokat ér a tagság szeretete, de még többet, hogy szemükkel láthatják, kezükkel simogathatják egykori és ma is élő hitük bizonyosságát. Az oklevél meg a jutalom a jubileumi pillanathoz illő mulandó öröm. A gazdaság biztonsága, fejlődésének nem szűnő lendülete az ő tartós és igazi boldogságuk. Az például, hogy az évszázad legsúlyosabb aszálya pusztított tavaly, de ma már egy ilyen természeti csapás sem veri le a lábáról a közösséget, s még a járandóság sem kevesebb — legtöbb helyen inkább tisztesebb —, mint szerencsésebb meteorológiai évszázadban volt.

Munkások százezrei bátorították, segítettek őket, később csatlakozó társaikat még tuszolták is ehhez az életformához, s mint kiderült, nemcsak a kezdet kezdetén, hanem az út nehezen is helytálltak. Sértséggükre jött a párt józan, világos és eretnénys agrárpolitikája is, de amit ők személyesen vállaltak, azt sem lehet soha lekicsinyelni. Megérdemlik hát a tapsot, ami elkíséri őket az elsőki asztalig és vissza. Megérdemlik a gondoskodást, ami sohasem hagyja már el őket az új paraszti közösség melegében.

SZ. SIMON ISTVÁN

„Megáll az idő”

Nagy dolog az, hogy az lok, rendszerint elolvastatom ember időnként képes legyen a feliratokat. A plakátokat, visszafiatlanni. Úgy látszik, A falujásgócikkék alatt a dátum helyenként ehhez hozzá akarunk segíteni engem is. En tovább nézelődöm, minél huzamosabban, annál ifjabbnak érezhetem magam.

Az időben visszafelé kalandozni — erre hívnak fel a folyosókon, lépcsőházakban lefegő papírfecnik és írott lepedők egyaránt. Eltöltenek nosztalgiai, emlékekkel, de aztán kiderül, hogy illuzionista mesterkedésük hiábavaló. Nincs kora ősz, nincs nyár, múlt tavasz, vagy tavalyi tél sincs. Az van, ami van, amit a naptárom mutat. S aztán arra a gondolatra jutok, jobb, ha az ember a jövő heti terveit szövegeti, az elkövetkező tavaszra gondol, meg ilyesmi.

Ilyenkor elfordulok a hamis papíroktól. Ne áltassuk egymást. Ugyanakkor megállapítom, ennél az intézménynél, vállalatnál a fenefelölös és a lepedőilletékes felelősen. Megállították az időt, s most aztán se té se tova. Pedig csak illő volna „úfítani”. Pláne ott, ahol az elmosódó dátumban ómechanizmus emlékeket fedezhet föl a jámbor olvasó.

S. M.

Javult

a város tejellátása

Segítettek a tsz-ek — legyőzve a telet

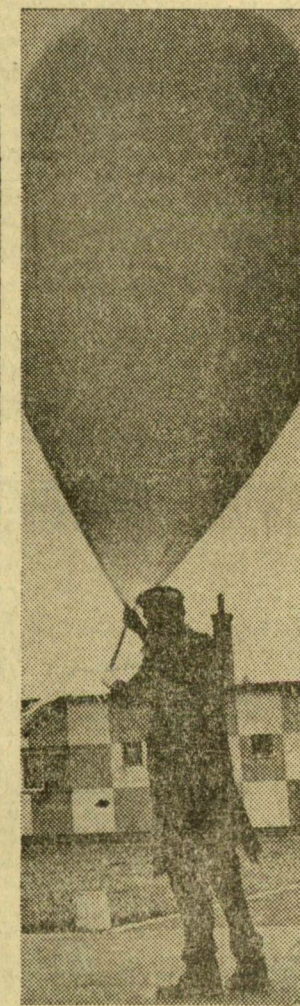
Megzavarta a szegedi vásárlókat, hogy az elmúlt három napban nem lehetett palackos tejet kapni, hiszen lapunk — a tejüzem tájékoztatása alapján — azt közzölte, hogy még hétfőn is lesz Absolon Ottó, a tejüzem vezetője tegnap kérésünkre elmondta, hogy a javításban továbbra is tartják magukat a Délmagyarországon megjelent határidőhöz, s a háromnapos kiesés a rendkívüli időjárásnak tudható csupán be.

A nehéz viszonyok között nemcsak hogy az igényelt mennyiséget nem tudta beszerezni az üzem — amint arról olvasóink már értesültek —, de a palackoknak a kiszállítása az üzemekbe is lehetetlenné vált, mert a rossz utakon halomszámra törtek össze az üvegek az autókban. Az üzem ezért csupán arra törekedett, hogy

a bizonytalan körülmények között elsősorban a jegyes tejet biztosítsa.

Tegnap már sikerült a város által igényelt 40 ezer liter tejet beszerezni, s további 10 ezer liter tartálékolni. Nagy segítséget jelentett ebben az, hogy a termelőszövetkezetek, eléggé nem is dicserhető módon, az első felhívásra traktoros vontatókkal beszállították a tejet az autókba megközelíthetetlen helyekről. Pénteken például 18 Zetor volt munkában, hogy az üzem el tudja látni a várost.

Ma, vasárnap a nyitvartató üzletekben és hétfőn minden üzletben lesz már kellő mennyiségű palackozott tej. A továbbiakra a már megadott információ marad érvényben: tehát február 11-től 15-ig nem lesz palackozott tej a gép javítása miatt.

Somogyi Károlyné felvétele

Irány a magaslégtér

Magyar—angol árucseré

Február 3 és 8 között magyar—angol kereskedelmi vegyesbizottsági tárgyalások voltak Budapesten. A tárgyalások befejeztével szombaton aláírt jegyzőkönyvben rögzítették a jelenleg érvényben levő hosszú lejáratú árucserereforgalmi megállapodáshoz csatolt kintingenslisták 1969. évi előirányzatait.

A tárgyalások eredményeként lehetővé vált, hogy mind az export, mind az import számottevően bővüljön. Ennek megfelelően a továbbra is mennyiségi korlátozás alá eső magyar exportcikkék közül Magyarország 1969-ben egyebek között több kötöttáru és más könnyűipari terméket, rádiócsöveket, dobozott húsféleséget, friss és tartósított gyümölcsöt, zöldségféléket szállíthat.

Egyidejűleg kiszélesedett az Egyesült Királyságból származó áruk behozatalának lehetősége: ez elsősorban a ruházási javak: gépek és gépi berendezések, műszerek, vegyi cikkek, textil alapanyagok és különféle fogyasztási cikkek importjára vonatkozik.

A megállapodást magyar részről Antalpéter Tibor, a Külkereskedelmi Minisztérium főosztályvezető-helyettese, angol részről B. E. P. Mactavish, az angol Kereskedelem- és Iparügyi Minisztérium osztályfőnöke írta alá.

VASÁRNAP,
1969. FEBRUÁR 9.

DÉLMAGYARORSZÁG 3